

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutam ad car. clericarum partium: proposita promovenda, id euidem probamus libenter (Az átalakító katolikusok törekvéseinek előmozdítása. „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Segédszerkesztő:
KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-ter 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

A szabadság emlékünnepe.

Négy évszázada lesz annak, hogy Magyarország elveszté függetlenségét. Betörő ellenség törte össze s áruló armány füzte rabságra. Nem bírta visszaszerezni szabadságát nemzetünk, se fegyverrel, se törvénnyel. Vér és emberáldozat nem válhatta meg a népet mostanáig. Csatákat vívtunk, bőrtönt szenvedtünk, gyalázatos akasztófán haltak meg legjobbjaink s a legnagyobb hazafiak a számkivetésből csak halva kerültek vissza e hon földjére. Költőink gyászdalokat énekeltek a nemzet sirja fölött.

E nagy világon van-e még nemzet, mely többet áldozott és többet szenvedett mint a magyar? Gyötrelem és kín szántotta mélyen e népnek lelkét és szívében a zsarnokság vetette el a hazaszeretet magvát. Gyökeret vert ez a honfiában, kikelt a gyermekek zsenge érzésében s az anyák könyei öntöztek, mikor magzataikat imádságra tanították: Isien áldd meg a magyart.

Igy váltak az ifjak hőskökké. Minden új nemzedék kardot fogott a szabadság és a hon védelmére. Ha összetört a kard s vasából láncot kovácsoltak a földnek, addig rázta büncseit, míg összetörte. Nem lehetett megölni Árpád népét és nem lehetett szolgásként nevelni. Elűnk és szabadok leszünk.

Királyaink nem értették meg a magyart. Kormányzóink elnyomták. Gyáva törvényhozók árulónak bélyegezték Rákóczi és a honpolgárok sorából kirekesztették Kossuthot. Nyögve türi ma is e nép, hogy német sereg tartja elfoglalva várait s idegen nyelven parancsol besorozott véreinek. A császári sas megtagadja a magyar lobogót és ha országgyűlésünk jogát követeli, tagadólag elutasítja. Felforr az indulat s igazságot kér s azt üzenik nekünk: Nem alkuszunk rebellesekkel.

Még sem esünk kétségbe. Nem, soha! Kárpátunk bércein nyugszik az égbojt s rajta a világhosszág napfénye ragyog. Nem omlik össze a Kárpát, nem dől össze az égbojt s a tavasz nap meleg sugara felkelti a reményt. Március tizenötödike szent ünnepe a szabadsulásnak. Szilárd hitel és erős karokkal készüljünk újabb küzdelmekre nagy munkára.

Nem adták a népeknek a szabadságot ingyen semmikor. Nem királyi ajándék a jog. Alkotmányunk elrabolják, ha meg nem védjük. Mindnyájunknak honvédeké kell lennünk, hogy megtartsuk hazánkat és jövőnket. Küzdvé tartathatjuk meg csak Magyarországot a magyaroknak.

Nem elég megemlékezni a régiokról s ün-

nepelni nemes ősök dicsőségét. Nem elég lelkesedni egy szép napon és nem elég egyszer válsztáson győzelmet aratni. Megtorolni a bűnt: az sem elég. Megszokott igát, százados elnyomást, felburjánzott gagy kiirtani egyszerre nem lehet. Sok gonddal gazt lenyomással, szilárd elhatározással áldozni és gondozni kell mindennap, hogy Magyarország szabad és független legyen, nem egyszer, hanem mindenkorra. Ezzel az el-tökéléssel tegyünk esküt, hogy „rabok többé nem leszünk!”

Kaas Ivor báró.

A függetlenségi kör ünnepélye.

Az eddigi évek ünnepélyei elhomályosulnak az előtt az impozáns ünnepély előtt, a melylyel a Függetlenségi Kör tegnap este a március 15-ke emlékünnepe hódolt. Kétségkívül nagy befolyása volt az ünnepély érfények emelésére a politikai átalakulásoknak s annak a körülménynek, hogy a függetlenségi eszme nemcsak áthatotta a nemzet rétegeit, hanem január 20-án diadalt is aratott. Másrészt azonban nagy vonzerőt gyakorolt az a körülmény is, hogy Zichy Jenő gróf, városunk országgyűlési képviselője volt az ünnep szónoka, e nap jelenlétének tolmácsa. Városunk társadalmának előkelőit ott láttuk együtt lelkesedni az iparosokkal, a földművesek osztályával.

Az ünnepély fél 8 órakor kezdődött. Dr. Sádra Gyula, a székesfehérvári Függetlenségi Kör elnöke nyitotta meg egy rövid, formás beszéddel. Hivatkozott arra a lelkesedésre, a melylyel évtizedeken keresztül ünnepele a város közönsége a március 15-ket. Ünnepli most is azokat a nagy idöket, a melyekben Kossuth Lajos iángszava felgyújtotta a lelkesedés tüzeit s kiadta a jelszót, a mely összegyűjtötte a nemzet legjobbjait a közös érdekek megvédelmzésére. A mai ünnep megerősít bennünket a nemzetbe vetett hitünkben, reménységünkben s meggyőződéssel erősíti a nemzeti ügy győzelmének gondolatát. Nem hivatása, hanem kötelessége Zichy Jenő gróftól üdvözölni s üdvözölni vele együtt a hazafiai lelkesedés érzelmeitől áthatott közönséget. Majd felkérte Zichy Jenő gróftól ünnepi beszédének megtartására.

Zichy Jenő gróf, kinek beszédét legnagyobb sajnálatunkra csak vázlatosan közölhetjük, mindenekelőtt köszönetet mond azért a megtisztelő bizalomért, melylyel őt kitüntették. Jól esett neki — ugymond — e megtiszteltetés, mert ez a kölcsönös bizalom jele. Törhetlen lelkesedéssel ragaszkodik a függetlenségi eszméhez, a melyeket elhagyni nem fog soha.

A márciusi ünnepek forduló pontot képeznek nemzetünk történelmében, a melyeknél magasztosabb ünnepe kevés volt a nemzetnek. Az igazi szabadság, egyenlőség és testvériség ünnepe

volt ez. De míg másutt lázadás keretében történt az átalakulás, nálunk a békés szeretetnek megható átalakulása volt. Ezt a szempontot mi nem tévesztjük szem elől soha. Nevezhetik onnan túlról a mi nemzeti eszméink küzdelmét forradalomnak, de jogtalanul teszik, mert sohasem volt egyéb, mint a törvényben biztosított jogaink megtisztelése. Fölteszi a kérdést, hogy mi a forradalom, az-e: mikor valaki megtisztelt a létező törvényt s annak megvalósulását követeli, vagy a ki azt lábbal tiporja? — Visszatér a régi idők emlékeztetőre. A mohácsi szerencsétlen ütközet után a magyar nemzet ki volt merülve. Védőre volt szüksége, szövetséget keresett s az osztrák Rudolfhoz fordult, ki elfogadta s megesküdött az alkotmányra. De vajjon mit tapasztaltunk a török dúlás után? A szövetségés ferde magyarázása után kikézdtek jogainkat s bele akartak bennünket foglalni az osztrák császári rámába. Kezdődött a veszekedés, az állandó egyenlenség harca, törvényben biztosított jogainkat lábbal taposták s a mi önvédelmünk abban összpontosult, hogy korlátai közé szorítsuk vissza a hivatalos vendégeknek neveztek a mi küzdelmeinket, de ma törvénybiztosította jogainknak keltünk védelmére. Nem követeltünk mást, mint jogaink respektálását. A nemzet nem adott esküt, hanem koronát, jogokat, a melyekre a király megesküdött s egyuttal kötelességeket vállalt a nemzettel szemben. A magyar nemzet társországaival közel 21 millió lakost számlál. Ezt a népet egy másik országba bolvasztani nem lehet. Eddig az obstrukció alulról folyt, most megfordult a helyzet: felülről obstrukciónak. De mi bírjuk türelemmel. Jogainkból törvényeinkből nem engedünk, mert nem engedhetünk. Hanem lesz ennek a küzdelemnek egy másik és pedig súlyos természetű következménye, az t. i. hogy megadja a jogot a bizalmatlanságra.

Egy jó barátjával, egy testestől, lelkestől jó hazafival, Kaas Ivor báróval beszélt, a ki két évvel ezelőtt, mikor ő a szabadalvú pártból kilépett, Fehérvárra is elkísérte. Kaas báró kétségbeesve beszélt a jövődőről, a melyben elvesztette bizalmát és hitét. A társadalom akkorát süllyedt — mondotta — hogy mélyebbre nem süllyedhet már. Nem merek bízni, hiszen ennek a nemzetnek nincs többé gerince. De ma, március 15-kének évfordulóján kimondja, hogy a nemzet életében fordulópont állott elő. Felébredt a magyar. Igaz, hogy az arcultás után ébredt fel. Az a merénylet, a melyet Tisza gróf nov. 18-án nemzetünk ellen elkövetett, összetömrítette az

Papp Károly

székesfehérvári
Városház-ter, 5. szám alatt.
(Bejárt a Megyeház-utcáról.)

székesfehérvári
Városház-ter, 5. szám alatt.
(Bejárt a Megyeház-utcáról.)

székesfehérvári
Városház-ter, 5. szám alatt.
(Bejárt a Megyeház-utcáról.)

székesfehérvári
Városház-ter, 5. szám alatt.
(Bejárt a Megyeház-utcáról.)

székesfehérvári
Városház-ter, 5. szám alatt.
(Bejárt a Megyeház-utcáról.)

székesfehérvári
Városház-ter, 5. szám alatt.
(Bejárt a Megyeház-utcáról.)

székesfehérvári
Városház-ter, 5. szám alatt.
(Bejárt a Megyeház-utcáról.)

székesfehérvári
Városház-ter, 5. szám alatt.
(Bejárt a Megyeház-utcáról.)

székesfehérvári
Városház-ter, 5. szám alatt.
(Bejárt a Megyeház-utcáról.)

székesfehérvári
Városház-ter, 5. szám alatt.
(Bejárt a Megyeház-utcáról.)

székesfehérvári
Városház-ter, 5. szám alatt.
(Bejárt a Megyeház-utcáról.)

székesfehérvári
Városház-ter, 5. szám alatt.
(Bejárt a Megyeház-utcáról.)

székesfehérvári
Városház-ter, 5. szám alatt.
(Bejárt a Megyeház-utcáról.)

Székesfehérvár

Városház-ter, 5. szám alatt.

(Bejárt a Megyeház-utcáról.)

Székesfehérvár

Városház-ter, 5. szám alatt.

(Bejárt a Megyeház-utcáról.)

Székesfehérvár

Városház-ter, 5. szám alatt.

(Bejárt a Megyeház-utcáról.)

Székesfehérvár

Városház-ter, 5. szám alatt.

(Bejárt a Megyeház-utcáról.)

Székesfehérvár

Városház-ter, 5. szám alatt.

(Bejárt a Megyeház-utcáról.)

Székesfehérvár

Mindenmü úri-, női-, gyermek- és egyen-ruhák,
menyasszonyi kelengyék, függönyök, végárúk,
valamint ágynemü-toll tisztítását elvállalom. —
Gyász esetekben a legrovidebb idő alatti ki-
szolgáltatást ígérek. 2958 156—137

Mai lapunk 4 oldal.

00000158

ellenzékét. Nem igaz, a mit elhítenni szeretnének, hogy a szövetség megglazult, sőt ellenkezőleg, az Ausztriától jövő ellenkezés láncát kovácsolja. Hosszu élete folyamán meggyőződött arról, hogy egy család kihallhat, de azt tudja, hogy egy nemzet nem halhat ki s el is éri azt, a mit akar, ha igazán akarja. Szavait egy imaszerű fohással fejezi be:

Istenem csak az egyetértést hagyd meg közöttünk, akkor nincs mitől félnünk.

Zugó taps és éljenzés többször megszakította a nemes gróf beszédét, a ki minden szavával a szívekhez talált. A vacsora alatt Bilkei Ferenc lelkes szavakkal Zichy Jenő gróftól köszöntötte fel. Babay Kálmán Erdőssy Bódogra, Erdőssy Bódog az öreg honvédekre, Tury Antal a függetlenségi eszmék diadalára emelte poharát.

Ünnepi beszéd.

A Tóvárosi Kör március 15-iki ünnepélyén mondotta
KENESSEY GYULA, a kör elnöke.

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

A költő király, a magyar nemzet számára megírt imádságban azt mondja: „Hazádnak rendületlenül légy híve óh magyar.” Ennek az imádságnak hódol ma a magyar nemzet, amikor országosztarte megünnepeli 1848. március 15-ének, annak a napnak emlékeztet, amely napon a haza iránt való hűség és szeretet lángja oly magasztosan, oly lélekemelően, oly ragyogó tisztaságban lobbant föl a magyar nemzet szívében, lelkében.

És az a föllobbanó láng nem volt muló fény, mely az első fuvallatra szétrebben, mert hiszen nemzeti hősöket, vitéző hadseregeket támasztott a zsarnoki hatalomtól megtámadott ősi alkotmány védelmére; -- sőt kiállotta a zsarnokság minden kínzásait és ma is fényesen bevilágít egész politikai és társadalmi életünkbe.

Igen tisztelt ünneplő közönség! Hazánk politikai és kulturális története és fejlődése azt tanítja, hogy a magyar nemzet mindenét, amije csak van, kizárólag az alkotmányához való törhetetlen ragaszkodásának, szabadságszeretetének, a nemzeti sajtóságokhoz való hűségének, önzetlen hazaszeretetének és ezen érzelmekből táplálkozó ősi nemzeti erejének köszönheti.

Amíg más európai államokban a nemzeti irodalom, művészet és fejedelmi udvarok fényében élte gyermekkorát és a fejedelmi bőkezű pártfogás nevelte nagygyá, addig nálunk Mátyás király óta, a magyar kultúra udvarképes sohasem volt és mégis nagygyá lett, a hatalom akaratának ellenére is kiemelte a nemzetet az ismertettség homályából és zászlóvivőjévé szegődött az alkotmányos szabadságról, az egyenlőségért és testvériségért folytatott nemzeti küzdelemnek.

Tehát minden intézményünkben, ami előttünk kedves és szent, ami államfenntartó és nemzeti, a magyar nemzet ősi erejének megnyilatkozását látjuk. Azért nem hasonlítható a mi fejlődésünk más európai nemzetekéhez. Mert ha itt ott a fejlődés egyes megnyilatkozásaiban hasonlatosság mutatkozik is, az csak külső, de a belső okok, a mozgató erők, melyek azt létrehozták, egészen mások, azok speciálisan magyarok.

A francia forradalmat a felsőbb társadalmi osztályok léhasága, romlottsága és az azokra támaszkodó királyi hatalom elernyedése idézte elő. A mi szabadságharcunkat a hatalom erőszakos támadása avatta föl a legyősebb önvédelmi harccá. A francia forradalmat a XVIII. század kozmopolita bölcselői előzték meg és azok eszméi uralták. A mi szabadságharcunkat egy öntudatos, egész jövő történeti fejlődésünkre kiható alkotmányjogi harc előzte meg, a dicső emléktű nagy triumviratus: Széchenyi, Kossuth és Deák

vezérlete alatt. Ezekben a nagy szellemekben megnyilatkozó nemzeti eszmék uralták a szabadságról folytatott küzdelmeinket és azon eszméket a költészet magas róptu szárnyain mint vezérlő csillagokat hordozták előttünk a költők királyai: Vörösmarty és Petőfi.

A francia forradalom szabadságharcával kezdődött, amely győzött, azután egy nemzetlő vérfürdőben folytatódott, végül befelelt egy abszolút császárságba.

A mi szabadságharcunk elvérzett. Az idegen zsoldosok sokasága kicsavarta kezünkből a szabadságról föragadott fegyvert; de azért a mi szabadságharcunk nem bukkott el, csak a harcok mezejéről áttért ismét a jog mezejére, nem bukkott el, mert mi nem romboltunk, nem gyilkoltunk, mi legszemből igazunkat, alkotmányos szabadságunkat védjük, nem bukkunk el, mert ott örökösödött fölöttünk az 1848 március 15-én megnyilatkozott ősi magyar szellem, a szabadság, egyenlőség és testvériség szent eszményében.

Március 15-ike.

A tóvárosi olvasókör 14-én este tartotta Március 15-iki ünnepélyét. A lakoma előtt Kenessey Gyula, a kör elnöke fogta kezébe a kör ünnepi ezüst serlegét s mondott egy igazán becses, nagyértékű beszédet, melyet egész terjedelmében mi is közléstünk. A józú magyaros vacsora alatt dr. Kégl Károly az ünnep szónokait és Szűts Arturt köszöntötte fel, melyre Szűts Artur felett lelkes, szép szavakkal. Jelen voltak:

Albrecht József, Dr. Balassa Imre, Balassa Sándor, Báro Jenő, Bilkei Ferenc, Bográn József, Bokor Lajos, Brünner János, ifj. Csapó István, Csitány Emil, Deutsch Aladár, Erdőssy Bódog, Dr. Fiáth György, ifj. Fiáth Imre, Fleischer Lajos, Fortvingler Ferenc, Gerő Jakab, Dr. Holly Géza, Dr. Kaltenecker Viktor, Kálmán Lajos, Kálmán Vince, Keczás Izidor, Kelemen Gyula, Kenessey Gyula, Dr. Kégl Károly, Klóknér József, Korniss Boldizsár, Dr. Korniss Zoltán, Kósa Miklós, Lipovniczky Gábor, Machniczky Gyula, Medgyesy József, Dr. Mészöly József, Miklós Géza, Namesy János, Dr. Palánczy Miklós, Pete János, Pollasek Albin, Dr. Révy Ferenc, Dr. Ritter Géza, Báro Salamon Mihály, Dr. Say Viktor, Schier Gyula, Schranz János, Szöllösy Mór, Dr. Szűts Andor, Szűts Artur, Tóth Géza, Tóth Artur, Trummer Sándor, ifj. Tury Antal, Turján József, Vida Pál, Winkler Nándor és Zsigray Sándor.

A kuruc asztaltársaság kedves ünnepség keretében nyújtotta át az öreg 48-as honvédeknek az egész esztendőn keresztül számukra összegyűjtött összeget. A kiosztás 11 órakor történt, midőn az asztaltársaság tagjainak jelenléte Kenessey Gyula szép beszéd kíséretében átnyújtotta a társaság adományát, a jobbműlben levőknek 10, a szegényebbeknek 15 koronát, összesen 390 koronát. Bándl Ferenc ezután megvendégelte őket, a Haggemacher sörcsarnok pedig egy horzó sört ajándékozott nekik. Hogy a hangulat vidámságában hiány ne essék Csányi Pista egy pár kuruc nótaival fűszerezte azt. A kiosztott összegből részületek:

Bognár Pál, Turmann József, Gazdag István, Heller Soma, Hollósi István, Fésűs Horvát Pál, Kaszás János, Kertész János, Kiss György, Kiss János, Kiss József, Kohn Ignác, Kovács József, Kövesdi Lajos, Kremhoffer János, Majzer János, Majzer József, Mancinger József, Magda Nagy Ferenc, Nagy János, Pajor István, Pínke János, Poleszák György, Szabó István, Szeitl Mihály, Tisler József, Vánu S. Gábor, Virág József és Zsigmond Mihály. Ezenkívül Varga József özevgye. A Vörösmarty-Körben dr. Kapossy Endre főgimn. tanár tartotta az ünnepi beszédet, mely szónoki és tartalmi szépségeinél fogva általános telkesedést keltett. Az ünnepi lakomán résztvettek:

Balogh Ferenc, dr. Burchard Bélaváry Rezső, Búrner Sándor, Daróczy István, dr. Faludi Miksa, dr. Fanta Adolf, Fittler Béla, Gánóczy Flóris, ifj. Havranek József, Heinrich Lajos, dr. Herz Oszkár, Kaltenecker Márton, dr. Kapossy Endre, Kelemen Béla, dr. Kerekes Lajos, Klóknér József, Kovács A. Sándor, Kovács Károly, dr. Kuthy József, dr. Lauschmann Gyula, dr. Löwy Károly, dr. Lurja Aladár, Márton Jakab, dr. Pataki Ármin, Pápay Nándor, Pék János, Plossek Ferenc, Rauscher Béla, Reé István, Szepesi Géza, dr. Szigeti Lajos, Turján József, Ujházy Sándor, Vajda Géza, dr. Várady Károly, dr. Vermes Mihály, Vértess József, dr. Vértessy Géza, Vértessy József, Vigyázó Imre, Winkler Nándor és Zalay Mihály.

A palota külvárosi olvasókör kedden este ünnepelte meg a szabadság hajnalhasadásának emlékét egy izletes társasvacsora keretében. Az ünnepi szónoklatot Nagy Zsigmond ügyvédjelölt tartotta, aki ifju szívének egész hévét beleöntötte abba a remek beszédbe, amely a márciusi napok eseményeit kítő-ölhetetlenül a lelkébe véste hallgatóinak. A vacsora alatt, amelyen a hölgyek sem hiányoztak, még számos felkőszöntő hangzott el; beszéltek: dr. Cséppenczy Mihály, Lipcsey Lajos, dr. Keczás Livius, Szöllösy Ferenc, Kirisits Bódog és az örök ifju Modlich bácsi.

A kereskedő ifjak és kereskedelmi alkalmazottak estélyén dr. Steiner Jákó tartott emlékedtet szellemű szónoki szépségeiben bővelkedő beszédet. Szöllösy Ferenc gyönyörű tőszta általános tetszést aratott.

A bodajki választókerület polgárai Kis-keszi közönségben ülték meg a március nagy nap emlékét. Szónokuk Babay Kálmán ev. ref. lelkész volt.

A főgimnázium ifjusága kedden d. u. 5 órakor ülte meg a nagy nap emlékét a mult számunkban közölt műsor szerint. Magáról az ünnepségről térszűke miatt csak jövő számunkban referálhatunk; most csupán annyit jegyzünk meg hogy 5 óra után már a folyosóra sem lehetett helyet kapni.

A felsőkereskedelmi iskola ünnepély: Impozáns módon nyilvánult meg a felsőkereskedelmi iskola értelete azon nagyszabású ünnepségen, melyet f. hó 15-én rendezett a vármegehez nagytermében. A hatalmas szép terem zsúfolásig megtelt az ifjusággal együtt ünneplő közönséggel, sőt a karzatot is diszes hölgykoszorú foglalta le. A Hymnus és Szózat közé foglalt program minden egyes pontja kitűnően sikerült s viharos tetszést váltott ki. Beszéd, ének, zene, költemények, melodráma, minden közreműködött, hogy a léleketben tisztá, nemes és szent érzelmek fakadjanak s a Szózat utolsó akkordjának elhangzásakor hazaszereteten megfeszített s ideális telkesedéstől átitott lélekkel hagyta el a közönség az ünnepség színhelyét.

Az ünnepség fénypontját dr. Faludi Miksa igazgató remekül megalkotott, a gondolat és stílus szépségeiben egyformán gazdag ünnepi beszédre képezte. Vázolta a márciusi napok és eszmék jelentőségét nemzetünk életére. Levonta belőlük a tanulságot első sorban a ifjuság számára. Ideális, tehát vallásos, hazaszerető, dolgozó és áldozatokra képes nemzedékre van szükségünk. Jól esett hallanunk, midőn az ifjuság elé állította mint a munka és kötelességteljesítés eszményképét a legelső magyar embert, a királyt, hiszen egy idő óta, főleg a sajtó némely organumaiban divat úgy beszélni a királyról, amint magyar ember nem szokott beszélni királyáról. A beszéd elhangzása után Silberberg Zsigmond f. o. bravuroso hegedűjátéka keltett nagy tetszést. Lambrecht Gyula f. o. t. Ábrányi egyik márciusi költeményét adta elő s gyakorlati szavai ügyességével jutatta érvényre a költemény szépségeit. Szeivald László ugyancsak Ábrányi költeménye

Sztyanyinka Ferenc

férfiszabó

Székesfehérvárott, Szent-Imre-utca I. szám

Ajánlom dúsan felszerelt rakitáomat a legfinomabb tavaszi angol és hazai szövetekből. Vállalkozom mindennemű úri-, egyen- és papi-ruhák legújantársabb ár melletti, korrekte és gyors elkészítésére. Vidékre próba nélkül.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknek, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, elavoltítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 koronáért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alatti céggel legyen ellátva: **F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc.)** 52—35

aratott szép sikert. Főlemelő és megható volt a priarista Prónay Antal gyönyörű melodramájának, *Rákóczi zászlajának* előadása. *Békefi* István f. o. tanulóknak jutott a nem könnyű feladat, hogy e művészi alkotás költemény szépeit érvényre juttassa. Es e feladatnak kitűnően meg is felelt. A szavalónak hangja összevegyül csodálatos harmóniába a hegedű, mely hegedű, zongora és harmónium hangjával s megjelenti előttünk a magyar szabadság legendás alakját s szinte látjuk a kibontott Szűz-Máriás zászlót főlemelkedni, majd elbukni, a mely végre is szembefordul a nagy fejedelemnek, aki alatta álmodik a szabad magyar hazáról. Az énekkar a melodramába szöve *Boldogasszony Anyánk* és „Gyözhetellen én kőszálam” című régi egyházi énekeket adta elő. A zongorakíséretet *Sacher Erzsike* k. a. végezte. Az énekkar még több hegedű, nópaldit is adott elő. A betanítást az intézet derék ének- és zenetanára *Jámbor Zsigmond* végezte, kiváló tudással és fáradhatatlan odaadással. Hausner Dezső ifj. elnök széd záróbeszédét mondott s a Szózat elnevelése után a nagy közönség egy mély benyomást tevő ünnep emlékével távozott.

A *Ferenc József* nőnevelő intézet növendékei — ugy az elemi mint a polgári iskola — nagyon szép ünnepséget rendeztek. A polgáristák ünnepségének sorrendje a következő volt: 1. Jó honleányok legyetek. Mondta: Laizó Irén. 2. A három leány. Szavalt: Takácsi Nagy Melánia. 3. Fohász. Mondta: Molnár Margit. 4. Hazámhoz. Szavalt: Molnár Irén. 5. Ki volt nagyobb. Szavalt: Dettrich Mária. 6. A magyar lányok hazaszeretete. Szavalt: Szaplóczay Anna. 7. Szózat énekeltek: a polg. iskola növendékei. Az ünnepség végén Szuhóris Jenő apákanonok, az intézet igazgatója intézetilikes beszédet a növendékekhez.

A *községi polgári leányiskola* növendékei is szép ünnepélyvel ülték meg a márciusi nagy napok emlékét. Az ünnepélyre nagyszámu előkelő közönség töltötte meg az intézet nagytermét, mely ez alkalomra pálmákkal és nemzeti színű drapériákkal gyönyörűen volt fel díszítve. A közönség sorában ott láttuk gróf Zichy Jenőt, városunk országyűlési képviselőjét, dr. Várady Károly tankerületi főigazgatót, K. Horváth István belvárosi plebános iskolászeki elnököt, Turján József kir. tanácsos pénzügyigazgatót stb. Az ünnepi felolvasást Alföldi Lipót polgári iskolai tanító tartozta, ki kellőképen leereszkedve az az ifjuság fel fogásához. szépen, világosan fejtegette azon okokat, melyek a márciusi eseményeket szülték. A sikerült értékezés méltó keretét képezték a leánykák hazafias hévvel előadott szép szavatai, különösen pedig a pompásan kidolgozott, élénk színezéssel produkált énekszámok, melyeknek betanítása és dirigálása az intézet igazgatójának Matskássy Rózsának tudását és buzgóságát dicséri.

A *neologisz. iskola* hazafias ünnepségén Steinerhercz Jakab rabbi intézeti lelkés beszédet a gyermekekhez. Ezenfelül több szavalat és énekszám emelte az ünnepség értékét.

— **Tüdőbetegségek gyógyítását** idézi elő az első stádiumokban az előkelő orvosok által ajánlott „Sirolin”. Előrehaladt esetekben is feltűnő javulást eredményez. A „Sirolin” kellemes szaga és íze miatt felnőttek és gyermekek is szívesen veszik be és nem bántja a gyomrot, mint a croosot és annak preparátumai. Ellenkezőleg, már rövid használat után javul az étvágy, az emésztés, és mulnak a tüdőbetegség tünetei.

UJDONSÁGOK.

MESZLENY GYULA

szatmári püspök.

1832. jan. 22. — 1905. márc. 14.

Fekete gyászlobogó long a szatmári püspöki palota ormán. Egy jóságos lelkű, angyali szívű aggastyán fekszik a ravatalon, népeinek atyja, hűveinek szelidlelkű pásztora. A gyász borúja reánk is áthat. Hiszen jóideig a miénknek nevezőjük őt. Fejérmegyében született, itt ringott bölcsője, itt nevelkedett, későbbi nagyságának alapjait itt szerezte s szeretete, figyelme, jósága elszakíthatlan szálakkal fűzték őt az anyaföldhöz, bogárhátú házikókkal beépített szülőfalujához. Jóságának áldásai maradványok alkotásáknak gyümölcsöznek a jövő hasznára, mert a mit Velence községének ajándékozott, örökké dicsérni fogja Meszleny Gyula szatmári püspök buzgó lelkét, nemes szívét.

Meszleny Gyula Velencén született régi törzsökös nemesi családból. A régi uri lak ma is áll, a szép kert hatalmas kőkerítésével a hol a későbbi főpap született ma is dísz a községnek. Az elemi iskolákat Velencén végezte, gimnaziumi tanulmányait pedig részben a székesfehérvári gimnázium falai közt abban az intézetben a mely annyi nagy fiat nevelt már a magyar hazának. A papi pályára az esztergomi szeminariumban készült. 1854-ben felszentelték. 1866-ban komáromi plebános lett, 1881-ben esztergomi kanonok, a honnan a Felső egyenes kívánságára a szatmári püspökség főpásztorává lett. Jótékonyasága bámulatos volt, a mult évig 1 millió 300 ezer koronát adott jótékony célra, s a mint hírül adják hagyatékában újabb egy millió korona van egyházi és iskolai célok előmozdítására.

Szülőháza iránt mindig a legnagyobb gyengéssel viseltetett. Atyja Fejérmegyének alispánja volt. A régi épületet, teljesen jó karba helyeztette s oda apácákat telepített a kik ovodát és egy minta leányiskolát vezettek. Régi ígérete szerint az intézet jövőjét is biztosítja.

Most már hideggé vált a jótékony kéz, melynek nyomán annyi áldásnak és szeretetnek virága kélt. Lelke az Istenhez szállott, itélő Birája elé, a ki megadja neki az igazak koronáját.

— **A főreáliskola 50 éves jubileuma** alkalomból tartandó ünnepséget — mint már megirtuk — egy órákor a Magyar Király szállodában tartandó bankett követi. (Egy teríték 4 korona.) A bankettra eddig mintegy 200-an jelentkeztek. A helybeliek jelentkezésének határideje péntek déli 12 óra. A jelentkezés a rendezőség bármely tagjánál történhetik.

— **József-nap.** Havranek József kir. tan. zolgármester — mint megirtuk — egészségének helyreállítása végett Bpsten időzik, azért a város tisztikara az idén a szokásos névnapüdvözlélet egy iratba foglalva küldi el a polgármesternek. Az üdvözlő-iratot dr. Kereskes Lajos vár. jegyző készítette.

— **Kempelen Imre-tér.** A helybeli önkéntes tűzoltó-egylet kedden tartott ülésében, Reé István főparancsnok indítványára egyhangú lelkesedéssel határozta el, hogy Kempelen Imre elvülhetetlen érdemeire való tekintettel a tűzoltó laknanya előtti térnek az ő nevével való elnevezését kéri a törvh. bizottságtól. Ide vonatkozó kérvényüket már be is adták a polgármesterhez.

— **A Vörösmarty-Kör** f. évi március 17-én: pénteken tartja hatodik felolvasó estélyét. Tárty: A nőmozgalom (feminizmus), tartja: Schlämmädinger Jenő dr. Kezdeté este 6 órákor.

— **Az Uránia** tudományos színház ma kezdi meg előadását. Már a mai előadás iránt is nagy az érdeklődés, de a szombati (18.) előadásra valószínűleg zsúfolásig megtelik a nézőtér. S ez természetesen is, hiszen Hock János „Megváltás”-át adják elő, s az előadást magyarázó felolvasást maga a szerző tartja.

— **Egy kérdés a rendőrséghez.** Hogy miért intézzük kérdéseinket éppen a rendőrséghez? Azért, mert tőle remélünk leghatározottabb feleletet. A Kossuth-utca egyik üzletének címtábláján ezelőtt pár hónappal a Berger Béla név díszelgett. Ez a Berger Béla csödbe került. A csődeljárásnak — ha jól tudjuk — még vége sincs és ugyanazon üzlet már ismét megnyitott; s ami elég furcsa: szintén Berger név alatt. (Igaz ugyan, hogy a „kereszt”-név eltűnt a címtábláról, de mintha csak a régi látnók.) A legfurcsább a dologban az, hogy az üzlet rendezésével a régi Berger Béla foglalkozik. (Lehet, hogy rövidlátó szemünket a nagy hasonlatosság megtévesztette, mert hisz a csődnityás hetében meg a városi színház egyik páholyában véltük látni ugyanezt a Berger Bélát.) Ártatlan emberek még gondolatban sem akarunk gyanúsítani, épp azért arra kérjük a rendőrséget, világosítson fel bennünk, hogy a csödbe került Berger Béla s a mostani Berger-féle üzlet tulajdonosa egy és ugyanaz-e? S ha igen: miért nem használja Berger ur a „kereszt”-névét is s főképp: miképp történhetett, hogy egy csödbe került kereskedő rövid pár hó mulva ugyanazon helyiségben, ugyanolyan üzletet nyitott, mint az első volt? Mi előre is kijelentjük, hogy Berger Béla ur hótiszta becsületességében egy pillanatra sem kételkedünk, s csupán azért tesszük föl e kérdést, hogy őt a tapasztalatlan és rossz akaratú emterek gyanúsításától megkíméljük.

— **Az anyós.** Annyi rossz viccet faragtak már az anyósokról, hogy szinte már nevetni sem tudunk rajtuk. Azonban a rossz vicceknél sokkal többet árt az anyósok tekintélyének az a sok élő valóság, amelyre lépten-nyomon rá kell mutatnunk. Tegnapelőtt egy 37 éves asszony Polgárdi községben felakasztotta magát, mert anyósa az életet reá nézve elviselhetetlenné tette. Husz év óta élt együtt a férjével, de a 20 esztendő alatt nem kellett annyi keserűséget nyelnie, mint az utolsó hónap egyetlen napján. Mikor már türelmetlen volt a helyzete, eltökélte, hogy kimegy Amerikába; ez a terv azonban nem sikerült neki. Ekkor revolvert vásárolt, de idejében elvették tőle. Mikor még erre sem változott meg az anyósi bánásmód, egy horgoló tüvel akarta szíven szúrni magát; beteg volt pár hétig, de felgyógyult. Végre is kedden a kötélhez folyamodott. Mialatt a férje és a fia a mezőre mentek, a padláson felakasztotta magát. Az anyós sejtette a bajt, utána ment a padlásra; de már későn. Ma temették a szerencsétlen asszonyt nagy részvét mellett.

Legelegánsabb cipők

készülnek Csúcs István kitűnő hírnevű cipész műhelyében. Pompás választékot tartok mindenemű lábbeliekből, melyeknek kitűnő minőségért felelősséget vállalok. Leghíresebb angol cipőkrémek és cipőfénymazák. Raktár Székesfehérvár, Nádor-utca (Eisenbart óras mellett.) 52—47

— **Micseyné.** Többször rámutattunk arra az abszurd dologra, hogy a székesfehérvári színerületnek ezidőszert asszony-direktora van. Hogy mire vezet ez, azt volt szerencsénk tapasztalni a színi-évd alatt. A közönség igényei alig jöttek előtte tekintetbe. De hogy mily felfogás urálja a mélyen tisztelt asszony-direktort, azt nagyon elárulta, amikor kifakadt a fehérvári közönség ellen, amely oly botránnyosan erkölcsös, hogy még a Fecskefészket is visszautasítja, holott abban semmi erkölcstelen avagy visszataszító nincsen. A „botránnyosan erkölcsös“ székesfehérvári közönség „neveléses“ itéletével szemben meg akarta mutatni, hogy Szombathelyen állandó műsordarabja lesz a Fecskefészket! Azonban alapos kudarcot vallott ott is. A Sz. U.-ban olvassuk, hogy a két első előadás, (a Fecskefészket dacára!) teljesen üres ház előtt folyt le, úgy, hogy harmadiknak már a János vitét volt kénytelen elővenni az asszony-direktor. De hát valószínűleg Szombathely is a „botránnyosan erkölcsös“ városok közé tartozik.

— **Vásári forgalom.** A vasárnap és hétfőn megtartott országos vásár alkalmából a felhajtott 40 bikából eladtak 15-öt, 864 tehénből 461-et, 407 üszöböt 192-öt, 648 ökörből 190-et, 228 tinóból 209-et, 175 borjuból 90-et, két bivalyból egyet sem, 2789 ló és csikóból 944-et, végül 135 sertés és malacból 103-at.

— **Hajóközlekedés.** Az első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társaság közli, hogy Rácalmás, Szászhalombatta és Ercsi állomásokat a személyforgalom számára f. hó 15-én még nem nyithatta meg, minél fogva a személyszállító hajók ezen állomásokon egyelőre nem fognak kikötni.

— **A javult.** Szép Károly kosárfonó inasa a javítóintézetből „javultan“ került ki. Hogy milyen érdemes csemetévé fejlődött, annak bizonyosságul szolgál, hogy hétfőn, amíg gazdája a vásárran járt, feltörte a szekrényt, és onnan 128 koronát ellopván, megszökött. Azonban a javulás mégis meglátszik rajta, mert a szekrényben 700 korona volt, s ő csak 128-at emelt el belőle.

— **Rövid hírek.**
Járvány. A Baracska községhez tartozó Németyháza pusztán a fellépett kanyaró-járvány miatt az iskolát az alispán bezáratta, Csapdi és Nagyveleg községben pedig — minthogy a járvány megszűnt — az iskolát kinyitatta.

Talált holmik. Ifj. Gyurkovits József Tobak-utca 6. sz. a. lakos a keresztési uton egy zsák árpat talált, Rada Györgyné maróshegyi lakos pedig 3 db. 1 éves süldőket hajtott be a szülők közül. Tulajdonosaik kerestetnek.

Egy istálló, raktárhelyiség hozzátartozó padlással bármely órában kiadó Salétrom-utca 8-ik szám alatt.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

B. L. Ugy van. A tanítók csak e törvényhatósági jogal feruházott városban, ahol az utadó községi pótadót kepez, nem róhatók meg utadóval. Egyebütt azonban igen.

3245/1905.

Árlejtési hirdetmény.

Székesfehérvár szab. kir. város hatósága által a város határában és kezelése alatt levő sorompókon kívüli utaknak 1905., 1906. és 1907. évben leendő fenntartásukra szükséges fedanyagok termelése és szállítása a III. és VI. kimutatás alapján külön-külön árlejtésen vállalatba adatni határozatván, ezen árlejtésre határidőül 1905. évi március hó 20-ik napjának délelőtti 9 óráját a városház nagytermébe kitűzőm, melyre vállalkozók ezennel meghívattak.

III. számú kimutatás szerint:

1. Székesfehérvári érdi utra	150 kp.
2. Borjukuti	30 „
3. Fiskális	350 „

Összesen: 530 kp.

zuzott kavics termelése és szállítása.

Kikiáltási ár 4240 kor., bánatpénz 424 kor.

VI. számú kimutatás szerint:

1. Csikvári utra	240 kp.
2. Urhidai „	50 „
3. Táci „	60 „

Összesen: 350 kp.

zuzott kavics termelése és szállítása.

Kikiáltási ár 3500 kor., bánatpénz 350 kor.

A bánatpénzek készpénzben vagy helyi takarékpénztári illetve kereskedelmi bank betéti könyvecskében, avagy az előző napi budapesti tőzsdei árfolyam szerint számítandó óvadékképes értékpapirokban teendők le.

Az árnyallat munkalbat vállalkozók által a folyó 1905 évi szeptember hó 30-ig mulhatatlanul befejezendő.

Az árverés egyéb feltételei alulirott hivatalos helyiségében (városház 11. sz. a.) bármikor betekintheők.

Székesfehérvár, 1905. március hó 13-án.

Polczer Péter s. k.,
 gazd. tanácsos.

3954/1905

Árlejtési hirdetmény.

Székesfehérvár szab. kir. város hatósága részéről a város belterületén létező és ugyanott készitendő új műutainál felhasználandó mintegy 1500 köbméter kemény szárhegyi vagy iszkai zuzott kövek termelése és a városi mérnöki hivatal által megjelölendő helyszínére szállítása nyilvános árlejtés utján vállalatba adatni rendeltetvén, ezen árlejtés megtartására 1905. évi március hó 20-ik napjának délelőtti 10 óráját a városház nagytermébe kitűzőm.

A zuzott kő az alábbi utakra szállítandó:

1) Gyümölcs-utcai új műüt	300 m ³
2) Salétrom „ „ „	150 „
3) Major „ „ „	150 „
4) Csorda „ „ „	30 „
5) Kertalja „ „ „	60 „
6) Zámoly-utcai és köz és Királykut-u.	100 „
7) Vendel-utcai új műüt	40 „
8) Reseta J.-u. „ „	30 „
9) Kecskemét-u. „ „	30 „
10) Öreg-utcai „ „	100 „
11) Sörpince-u. „ „	40 „
12) Malom-u., templomköz, ligetsori ut	40 „
13) Sár- és Fazekas-utca	40 „
14) Olaj-utcai új műüt	40 „
15) Kert-utcai „ „	30 „
16) Gözmalom-u. „ „	30 „
17) Lövölde utcai „ „	40 „
18) Horváth I.-u. „ „	60 „
19) Tolnai-, Jancsár- és Horog-utca	100 „
20) Selyem-utcai új műüt	30 „
21) Rác-utca „ „	10 „
22) Tobak-utca „ „	30 „

Összesen: 1500 „

Árlejtés az árlejtés megkezdése előtt bánatpénzül 450 koronát tartozik a kikiáltott kezehez letenni.

A termés és szállítás köbméterenként 6 koronában van megállítva.

Vállalkozó tartozik a zuzott kő szállítását folyó évi április hó 1-én megkezdni és szeptember hó 30-ig teljesen befejezni.

Az árlejtés egyéb feltételei alulirott hivatalban a hivatalos órák alatt betekintheők.

Felhivom az érdekelteket, kik a vállalatot elnyerni óhajtják, hogy a fentebb kitűzött helyen és időben megjelenve, ajánlataikat tegyék meg.

Székesfehérvár, 1905. március hó 13-án.

Polczer Péter s. k.,
 gazd. tanácsos.

3955/1905.

Malomhaszonbérbe adási hirdetmény.

Székesfehérvár szab. kir. város által a tulajdonát képező és három alulcsapó kerékkel ellátott 12997 hrsz. alatt „Kalló“ nevezetű vízimalom őrlési használatra úgy az ahhoz tartozó 12993. hrsz. 334 □-öl szántóföld és árok; 12994. hrsz. 419 □-öl kert; 12995. hrsz. a. 189 □-öl rét és árok; 12996. hrsz. a. 439 □-öl legelő és ut,

valamint 12998 hrsz. a. 4 hold 410 □-öl szántóföld, nemkülönbön a lakház és egyéb épületekkel és a malom területe tetszés szerinti gazdasági használatra 1905. évi május hó 1-től hat év és kilenc hónapra vagyis 1912 évi január hó 31-ig haszonbérbe adatni rendeltetvén, a zártajánlati és nyilvános szóbeli árverésre 1905. évi március hó 22-ik napjának délelőtti 10 óráját a városház nagytermébe kitűzőm.

Felhivom az érdekelteket, hogy zártajánlatokat kellő bánatpénzzel ellátva a kitűzött határidőig a városi tanácsi iktató hivatalnál adják be, illetve a kitűzött időben és helyen megjelenve, szóbeli ajánlataikat tegyék meg.

Kikiáltási ár 3264 kor. évi bér; bánatpénzül 326 kor. 40 fillér készpénzben leteendő, illetve a zártajánlatához csatolandó

A malom a kikiáltási áron alul is haszonbérbe fog adatni.

Az árverés egyéb feltételei alulirott hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt betekintheők.

Székesfehérvár, 1905. március hó 13-án.

Polczer Péter s. k.,
 gazd. tanácsos.

Kárpitos butor-raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **kész kárpitos-munkákból** u. m. garnitúrák, ebédő-divánok, ottománok stb. stb.

raktárt tartok

a Megyeház-tér 13. és Simor-utca 22. szám alatt.

Elvállalok továbbá mindennemű kárpitos és díszítő munkákat, valamint **szobák tapétázását**, ugyszintén a kiválasztott minta és rajz szerint megrendeléseket a legutányosabb árban!

Feltétlen megbízhatóság, elsőrendű munkák.

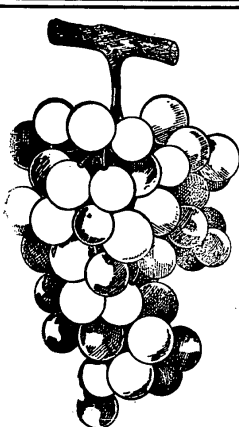
Kiváló tisztelettel

Vida Elek

2965 kárpitos és díszítő. 57-48

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legelőcsöb árak!

Legelőcsöb árak!

2070 2017

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árgyékét, a mely szőlőiskola állami segélylé és állami felügyelet mellett létesült.